

România este responsabilă pentru 85% din metanul emis de minele de carbune abandonate din UE (analiza)

România este al doilea cel mai mare emitator de metan din UE, fiind responsabilă pentru 85% din metanul emis de minele de carbune abandonate din UE, iar dacă s-ar capta și utiliza doar jumătate dintre acestea, s-ar putea genera 75 de milioane de euro de energie electrică și suficientă căldură reziduală pentru a încălzi aproape 19.000 de paturi de spital pe an, arată o analiză realizată de think tank-ul în domeniul energiei Ember, citat de Asociația 2Celsius.

Pe acest fond, realizatorii raportului atrag atenția asupra faptului că două lacune majore din Regulamentul Uniunii Europene (UE) privind metanul ar permite minelor de carbune să producă 2,2 milioane de tone de emisii de metan suplimentare până în anul 2050, echivalentul emisiilor anuale de CO₂ combinate ale Belgiei și Cehiei.

Conform documentului, în prezent, Polonia este principalul responsabil la nivel european și sunt atribuite două treimi din totalul emisiilor de metan din minele de carbune din UE, în 2020. În acest sens, 12 dintre minele subterane de huilă din țară sunt responsabile pentru majoritatea acestor emisii de metan (87%), iar șapte dintre aceste mine produc carbune termic și ar putea fi închise cu prioritate și înlocuite cu alte rezerve cu conținut redus de metan, potrivit analizei realizate de Ember.

Raportat la momentul actual, România este al doilea cel mai mare emitator de metan din UE, fiind responsabilă pentru 85% din metanul emis de minele de carbune abandonate din UE. Astfel, cantitatea emisiilor de metan de la minele abandonate depășește cantitatea de dioxid de carbon echivalentă produsă de industria energetică într-un an, dacă se ia în considerare potențialul de încălzire al metanului pe 20 de ani (X80 CO₂e), notează sursa citată.

"Regulamentul UE urmărește să limiteze cantitatea de emisii fugitive de metan pe care minele de carbune au voie să le elibereze, în loc să le capteze și să le neutralizeze sau să îl utilizeze. La sfârșitul acestei luni, comisiile Parlamentului European vor vota ultimele amendamente. Un amendament recent mărește pragul de ventilare pentru minele de huilă de la 0,5 la 5 tone de metan pe kilotona de carbune până în 2031, după care pragul va fi redus la 3 tone. În plus, regulamentul privind metanul nu aplică un prag de ventilare pentru carbunele cocsificabil utilizat în producția de oțel", se menționează în analiza de specialitate.

Cercetarea realizată de Ember arată că ultimele revizuirii ale Regulamentului UE vor reduce emisiile de metan din minele de carbune cu doar 47%, cu mult sub obiectivul declarat de reducere cu 58% a emisiilor de metan.

"Aceasta înseamnă 2,2 milioane de tone de metan în plus până în 2050, echivalentul a 180 de milioane de tone de CO₂ suplimentare, mai mult decât emisiile anuale de CO₂ ale Belgiei și Cehiei la un loc", arată calculele experților.

În cazul României, experții apreciază că dacă s-ar capta și utiliza doar jumătate dintre aceste emisii, s-ar putea genera 75 de milioane de euro de energie electrică, precum și suficientă căldură reziduală pentru a încălzi aproape 19.000 de paturi de spital/an.

"Regulamentul privind reducerea emisiilor de metan din sectorul energetic este una dintre cele mai eficiente căi atât din punct de vedere al costurilor, cât și din punct de vedere tehnic pentru reducerea emisiilor unui gaz cu efect de seră atât de puternic ca metanul. Efectiv nu avem nicio șua. Dacă esuăm în a reduce emisiile care ne sunt la îndemână, riscăm să deraiem procesul către atingerea neutralității climatice în 2050. Asta înseamnă că ne îndreptăm către o lume în care impactul schimbărilor climatice va fi devastator, o lume pe care o putem deja întrezări în seceta istorică care a lovit Europa în 2022", a declarat Mihai Stoica, directorul executiv al Asociației 2Celsius.

Raportul citat releva faptul ca minele de carbune reprezinta cea mai mare sursa de metan din UE în sectorul energetic. În acest context, minele subterane (de huila) emit de sase ori mai mult metan decât minele (de lignit) de suprafata, iar în 2020 au fost responsabile pentru 59% din emisiile de metan provenite din minele de carbune din UE.

"Închiderea corespunzătoare a minelor de carbune este o acțiune pe care România trebuie să și-o asume în mod responsabil, pentru evitarea accidentelor și prevenirea poluării. De exemplu, minele Lonea și Lupeni din Valea Jiului sunt în proces de închidere încă din 2018 și au beneficiat de ajutoare de stat pentru punerea în siguranță. Acestea nu sunt însă închise nici în ziua de azi, termenul limită fiind prelungit prin mai multe hotărâri de guvern. Ultima dată înaintată este 2026 conform legii decarbonizării. Aceasta împreună cu regulamentul privind metanul oferă o oportunitate României să ecologizeze minele într-un mod profitabil", este de părere Alexandra Doroftei, coordonator campanii Bankwatch România.

Ca recomandări, analiza Ember evidențiază ca pragurile de aerisire a minelor de huila să nu depășească 3 tone de metan pe kilotona de carbune extrasă începând cu 2027, apoi să fie reduse la o tonă de metan pe kilotona de carbune extrasă până în 2030. De asemenea, pentru minele de carbune cocsificabile, realizatorii raportului recomandă ca Regulamentul să aplice un prag de ventilație de maximum 5 tone de metan pe kilotona de carbune începând cu 2027. "Un astfel de scenariu ar plasa UE pe drumul cel bun pentru a-și atinge obiectivul de reducere a emisiilor cu 58%", subliniază specialiștii.

Ember este un think tank independent, non-profit, care se ocupă de clima și energie și care produce cercetări de ultimă oră și propuneri de politici de mare impact, viabile din punct de vedere politic, care au ca scop accelerarea procesului de tranziție globală de la carbune la energie electrică curată.

Bankwatch România este o asociație înființată în 2012, al cărei scop este de a preveni impactul negativ de mediu și social al proiectelor publice și private și de a promova alternative durabile și participarea publicului la luarea deciziilor. Domeniul principal de activitate al asociației este reducerea poluării în sectorul energetic, cu accent pe reducerea utilizării combustibililor fosili.

2Celsius este o organizație non-guvernamentală cu profil de mediu, înființată în anul 2010. În prezent, asociația este membră a celor mai mari rețele europene de mediu, printre care Transport&Environment, European Environmental Bureau și CAN Europe.